

5.

„Za proroka svim narodima postavih te“ (Jr 1,5)

Dragi prijatelju!

Jesi li ikada čuo izreku: „Nijedan prorok nije dobrodošao u svom zavičaju?“ Raspitaj se kod roditelja ili drugih odraslih što ta izreka znači. Ima li u tvom zavičaju proroka? Bi li znao prepoznati proroka?
Jesi li ti možda prorok?

Prorok – glas Božji narodu – navještaj Spasitelja

Proroci su ljudi koje je Bog izabrao i poslao da ljudima prenesu njegovu riječ. Bog ih je nadahnjivao svojim Duhom u snu ili u viđenjima. Dao im je da razumiju sadašnje događaje i ukažu na buduće. Mnogim se Božjim izabranicima činilo kako nisu sposobni izvršiti poslanje koje im je Bog povjerio. To je bilo zato jer su se osjećali malenima pred veličinom proročkog poziva. Bilo je teško i opasno biti prorok. Proroci su hrabro dizali glas protiv zla i grijeha u svojem narodu. Govorili su ono što se mnogima nije sviđalo.

Proroci || Tko su proroci? || Što znači riječ "prorok"?

Proroci su imali važnu ulogu u povijesti izraelskog naroda i spasenja. Kada se narod udaljavao od Boga, proroci su ga pozivali na vjernost, prekoravali su ga zbog kršenja Saveza i ohrabrali da se vrati Bogu. Zalagali su se za dobrobit i ljubav koja bi trebala vladati u narodu, pozivali su na obraćenje te budili nadu u spasenje i navještali dolazak Mesije.

Stariji proroci

U 13. st. pr. Kr. živio je prvi i najveći prorok Starog zavjeta – **Mojsije**. Njega je Bog izabrao da izvede narod iz egipatskog ropstva u slobodu i odvede u Obećanu zemlju. Prvih pet knjiga Starog zavjeta govore o tim događajima i smatraju se Mojsijevim knjigama.

Među biblijske proroke ubrajamo i još neke koji nisu ostavili zapise, ali su važni za povijest izraelskog naroda. Oni su opominjali Izraelce koji se nisu držali Božjeg zakona. To su **Samuel, Debora, Natan, Ilija i Elizej**.

U Bibliji poznajemo **četiri velika i dvanaest malih proroka**. Veliki proroci su: Izaija, Jeremija, Ezekiel i Daniel, a mali proroci: Hošea, Joel, Amos, Obadija, Jona, Mihej, Nahum, Habakuk, Sefanija, Hagaj, Zaharija i Malahija. Iako ih tako nazivamo zbog veličine biblijskih knjiga, svi su oni važni zbog njihova odnosa prema Bogu i vjernosti zadatku koji im je Bog povjerio. Proroci su vjesnici i tumači Božje riječi.

Evo, u usta tvoja stavljam riječi svoje. (Jr 1,9)

Proroci navještaju dolazak Spasitelja

Proroci nisu dopustili da se zaboravi Božje obećanje o Spasitelju. Mnoge knjige Starog zavjeta i opomene koje su proroci upućivali narodu razumljive su kada ih povežemo s Isusom Kristom – Mesijom koji će otkupiti Izrael i uspostaviti mir na zemlji.

Iz 11,1-9

Prorok Izaija je slikovito govorio o *mladici koja će isklijati iz panja Jišajeva*. Razmisli o svakoj pojedinoj riječi. Što je „mladica“? Koje je značenje riječi „klijati“? Što je „panj“? Tko je bio Jišaj? Slika koju je prorok Izaija koristio, a često je čujemo u vremenu došašća, slika je razumljiva ondašnjim ljudima. Pojam „panj“ i „mladica koja klija iz panja“ nisu im bili nepoznati budući da su se bavili ratarstvom/ poljodjelstvom i obrađivali zemlju. Jišaj je bio otac kralja Davida, najvećeg izraelskog kralja. Od njegove loze je potekao potomak – mladica – Božji izabranik: Mesija/Krist/Pomazanik.

Tako je Djevica Marija rodila sina koji je Davidov potomak i koji je postao jedan od nas i zauvijek ostao s nama, kao što piše u knjizi proroka Izajije (Iz 7,14) i u Matejevu evanđelju: „**Evo, Djevica će začeti i roditi sina i nadjenut će mu se ime Emanuel – što znači: S nama Bog!**“ (Mt 1,23).

Za vrijeme proraka Izajije živio je i prorok

Mihej koji je naviještalo

dolazak Mesije iz Betlehema, odakle je bio kralj David.

Ivan Krstitelj – glas u pustinji

Prošle su mnoge godine dok se nije ispunilo ono što su proroci naviještali. Posljednji prorok Starog zavjeta došao je kao Mesijin preteča. Za njega je još davnog prije prorok Izaija rekao: „**Glas viče: 'Pripravite put Gospodinu kroz pustinju. Poravnajte u stepi stazu Bogu našemu. Nek' se povisi svaka dolina, nek' se spusti svaka gora i brežuljak. Što je neravno, nek' se poravna, strmine nek' postanu ravni'**“ (Iz 40,3-4). Bio je to **Ivan Krstitelj**.

Njegovi roditelji su bili Zaharija i Elizabeta, rođakinja Blažene Djevice Marije. Dugo nisu mogli imati djece. Tada je anđeo Gospodnji Zahariji navijestio Ivanovo rođenje. Već od njegova začeća znali su da će biti poseban: on će biti glasnici dolaska Mesije. Kada im se rodio sin, kod Elizabete i Zaharije je zavladala velika radost. Djelatnu su dali ime Ivan, što znači *Bog je milostiv*.

Ivan je živio u pustinji, oblačio se u odijelo od devine dlake i hranio pustinjskom hranom: skakavcima i divljim medom. Propovijedao je kraljevstvo Božje i najavljuvao dolazak Mesije. Rekao je da mu on nije „**dostojan odriješiti remenje na obući**“ (Iv 1,27).

Ivan je krstio na rijeci Jordanu kada je Isus došao k njemu da ga krsti. Tada se iz oblaka začuo glas: „**Ovo je Sin moj, Ljubljeni! U njemu mi sva milina!**“ (Mt 3,17), a na Isusa je sišao Duh Sveti. To je bio početak Isusova javnog djelovanja.

Ostvarenje proročkih naviještaja

Kad Isus dođe u krajeve Cezareje Filipove, upita učenike: „**Što govore ljudi, tko je Sin Čovječji?**“ Oni rekoše: „**Jedni da je Ivan Krstitelj; drugi da je Ilija; treći opet da je Jeremija ili koji od prorokâ.**“ Kaže im: „**A vi, što vi kažete, tko sam ja?**“ Šimun Petar prihvati i reče: „**Ti si Krist-Pomazanik, Sin Boga živoga.**“ Nato Isus reče njemu: „**Blago tebi, Šimune, sine Jonin, jer ti to ne objavi tijelo i krv, nego Otac moj, koji je na nebesima.**“ Mt 16,13-17

U Isusu su se ispunili svi proročki navještaji o Božjem dolasku, on je obećani Mesija kojemu su se nadali. Isus je naviještao kraljevstvo Božje koje je njegovim dolaskom ušlo u svijet. Pozivao je svoje sunarodnjake na obraćenje, otkrivačim je Božje očinsko lice i propovijedao o posljednjim vremenima. Isus je bio svjestan svoje proročke zadaće, ali je znao da je on veći od proraka: „**Evo ovdje i više od Jone!**“ (Lk 11,32). Ono što je Isus učinio svojom smrću na križu i uskrsnućem, to nije mogao niti jedan prorok niti jedan čovjek na zemlji.

U ONO VRIJEME...

Isusov dolazak nije samo nešto što se dogodilo davno u prošlosti. Mi kršćani vjerujemo da će Isus na kraju vremena ponovno doći u slavi. Kada će to biti, nitko ne zna, ni anđeli na nebu, ali zato živimo ovdje na zemlji tako da budemo spremni kada jednoga dana on ponovno dođe.

Nas kršćane drugi Isusov dolazak raduje jer ćemo tada zauvijek biti sjedinjeni s njim u slavi.

Razmisli!

Što znači „biti spreman za Isusov ponovni dolazak“?

Kakva je priprava potrebna po tvom mišljenju?

Crkva kao proročki narod

Prvi su kršćani vjerovali da ih je Isus oslobođio iz ropstva grijeha i poveo u slobodu, da su Isusovom smrću sklopili novi i vječni savez s Bogom. Kao Isusovi učenici, ozbiljno su shvatili njegove riječi. Zato Crkva već dvije tisuće godina naviješta Isusovo evanđelje. I mi danas, kao članovi župne zajednice i mjesne Crkve (biskupije), ispunjavamo tu svetu zadaću, svatko na svoj način. Mi smo, kao i vjernici koji su živjeli prije nas, proroci svoga vremena, služimo dobru cijele zajednice. Iako to na poseban način čine Papa, biskupi, svećenici i redovnici, nikako nije manje važna i tvoja proročka uloga u Crkvi. Tvoja riječ upućena nekome u potrebi, bratska opomena, utjeha ili koje drugo dobro djelo – dio su toga našeg proročkog poziva.

Isus nam svakodnevno dolazi

Iako smo jedan dolazak dočekali, a drugi – ponovni – još čekamo, Isus svakodnevno dolazi i danas. On na tajnovit, ali stvaran način živi među nama. Kako? Razmisli na koje sve načine danas susrećeš Isusa! Sigurno je od svih tih susreta i najposebniji onaj s Isusom u euharistiji kada nam se daje pod prilikama kruha i vina.

Uz to, svake se godine tijekom došašća spominjemo Isusovog silaska na ovaj svijet i spremamo za svetkovinu njegova rođenja. To činimo u vjeri da je Isus obećani Mesija, Božji pomazanik, pravi Bog i pravi čovjek koji nas je svojom mukom, smrću i uskrsnućem otkupio od grijeha, a sve je započelo s onim što u adventu posebno naglašavamo: Isusovim začećem od Djevice Marije i rođenjem u Betlehemu.

Razmisli!

Kako trebamo danas proročki djelovati? Proročka poruka koja je zapisana u Svetom pismu i danas vrijedi. Kako bi je ti objasnio/prenio drugima?

ODVOJI VRIJEME
I POGLEDAJ!

Prokomentirajte
sa svećenikom
/vjeroučiteljem
video koji ste
pogledali i
njegovu poruku...

Božanstvena komedija – Božić je

Vratite nam malog Isusa - Kikići i Genijalci

Radni list 5.

U ONO VRIJEME...

1. Nadopuni tekst riječima!

Proroci su ljudi koje Bog _____ i šalje ljudima prenijeti njegovu _____. Nadahnuti Božjim duhom u snu i u viđenjima, razumjeli su sadašnjost i ukazivali na _____.

Proroci su prije svega bili govornici i propovjednici, a dijelimo ih na _____ velika i _____ malih proraka, ne po važnosti nego po opsegu njihovih _____.

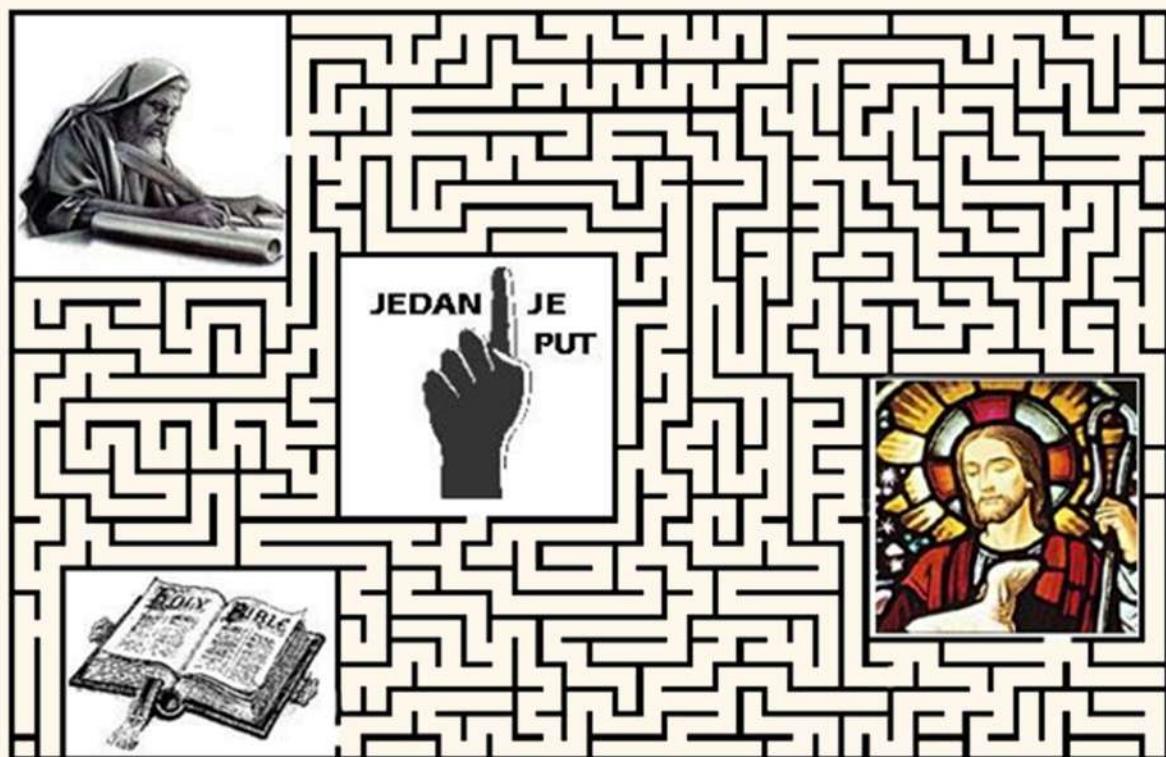
Prvi i najveći prorok Starog zavjeta je _____.

Početak novih vremena otvara _____, posljednji prorok Staroga saveza, koji je svojim propovijedanjem postao i više od proroka, prema riječima samoga Isusa.

[knjiga](#) | [4](#) | [izabire](#) | [Ivan Krstitelj](#) | [riječ](#) | [12](#) | [budućnost](#) | [Mojsije](#)

2. Riješi labirint!

Prošetaj kroz labirint i stići ćeš od proroka do upozorenja JEDAN JE PUT. Zatim spoji proroka i Bibliju, tj. knjigu u kojoj piše o prorocima. Pronađi put između proroka i Mesije, tj. Isusa Krista jer Isus je ispunjenje starozavjetnih proročanstava.

3. Izbaci uljeza!

a) Izaija	a) Daniel	a) Mojsije
b) Jeremija	b) Amos	b) Adam
c) Ezekiel	c) Mihej	c) Ivan Krstitelj
d) Hošea	d) Zaharija	d) Isus Krist

Kako se dijele proroci s obzirom na veličinu biblijske knjige?

- a) Stariji i mlađi proroci
- b) Mali i veliki proroci
- c) Proroci Sjevernog kraljevstva
- d) Proroci Južnog kraljevstva

4. Zaokruži točan odgovor!

Tko su proroci?

- a) Božji glasnici
- b) govore u svoje ime
- c) narod ih izabire

Označi proroka koji je bio Isusov preteča.

- a) Izaija
- b) Ilija
- c) Ivan Krstitelj
- d) Malahija

Dva najčešća oblika proročke službe su:

- a) Kazna i nagrada
- b) Prekoravanje i ohrabrvanje
- c) Prijetnja i obećanje

Kako se još najčešće nazivaju proroci?

- a) Putnici
- b) Pisci
- c) Sinovi
- d) Vladari